159.

IOSEPHI CASTALIONIS ORATIO

Habita tricesimo die depositionis

ORINTHIAE COLVMNAE,
in Basilica Sanctorum Apostolorum, pridie
Kal. Septemb. CIↃ IↃ XCIV.

PERMISSV SVPERIORVM.

ROMAE, Apud Aloysium Zannettum.
M. D. XCIV.

SANCTISSIMO AC BEATISSIMO CLEMENTI OCTAVO P·ONT. MAX.

Iosephus Castalio Salutem.

SANCTORVM Apostolorum Sodalitas Orinthiam Columnam, e Corpore suo feminam vndecumq. ornatissimam, atque optime de se meritam, & viuam maximi semper fecit, & mortuam officijs amplissimis prosequendam decreuit. In ijs fuit, vt oratio haberetur. Datum est mihi negotium. Venerabilem matronam trigesimo depositionis die in celeberrimo Antistitum, Procerum, & Sodalium consessu, sine vllo fuco, pigmentis, & coloribus, laudaui. Orationem horridulam quidem fateor, sed non valde a moribus Orinthiæ abhorrentem, quæ neque cerussa, neque purpurisso faciem illineret, nec capillum inficeret. Multa sunt e certissimis auctoribus collecta, quæ quoniam hominum generi vsui esse possunt, visum est Sodalibus edi ea nō alienū esse. Tot enim ac tanta

ſunt vitæ, morumque Orinthiæ lumina, ut non uno in loco, atque auditorio concluſa contineri, ſed per totum terrarum orbem diffundi debeant. Vtinam ea ſcriptis meis uis eſſet, ut quæ cum Chriſto in cælo uiuit, in hominũ quoque ore ſit uictura, quod Blæſillæ Beatus Hieronymus pollicitus eſt, & præſtat. Cum autem quæreretur, cui potiſſimum Oratio addicenda eſſet, Iulius Runereus Sodalitatis noſtræ Præfectus, uir cum maiorum ſuorum ſplendore clariſſimus, tum ſumma uirtute prẹditus auctor fuit, ut tibi, ad quem tanta noſtrorum temporum felicitas pertinet, dedicaretur. Qua in re uiri iudicium, & erga ſanctitatem tuam deuotionem mirum in modum probaui. Huc accedit, quod in Sodalitatem noſtram, & per eam in pauperes, à benignitate tua maiora in dies adiumenta proficiſcuntur. Hoc igitur quidquid eſt libelli tibi multis nominibus debitũ ad Sanctiſſimos Pedes tuos defero. Eius ſi lectione interdum delectaberis, & DEO maximas ages gratias, & tibi gratulaberis, quod his temporibus primariæ feminæ Pontificis Optimi mores & diſciplinam æmulatæ certamen inter ſe humilitatis, innocentiæ, & pietatis inierint, coronamque ex ijs una iam tulerit. DEVM precibus inſtantiſſime rogo, ut te quam diutiſsime Eccleſiæ ſuæ incolumem ſeruet. Romæ. pridie Idus Sept. M D XCIV.

IOSEPHI CASTALIONIS ORATIO

HABITA TRICESIMO DIE DEPOSITIONIS

ORINTHIÆ COLVMNÆ in Basilica Sanctorum Apostolorum, prid. Kal. Sept. CIↃ IↃ XCIV.

GRATIAM, Sodales, Orinthiæ Columnæ benemerenti retulisse non vulgarem videmini, quod mortuæ funus in Exquilias vsque noctu prosecuti estis, quod monumentum eius beneficentię ponẽdum censuistis, quod inferias summo studio, ac pietate persoluistis, quod denique laudationem per me haberi voluistis. Si quid est præterea officij, quod ab ijs, qui beneficium acceperunt, proficisci debeat, nullo vnquam tempore à vobis prætermittetur. Vtinam tantum in me ingenij esset, vt mandatum munus obire pro dignitate possem. Constituerem profecto temperantiæ, & pietatis exemplum, nõ modo ijs, qui, quæve nunc viuunt, sed vniuersæ posteritati imitandum. Conabor quidem certe hoc loco, & Matronæ lectissimæ laudes attingere, & nos ipsos ad tãtam virtutem impellere. Neminem puto expectare dum Orinthiæ Patriã, & familiã explicẽ. Quæ enim tam barbara, & tam lõge à nobis disiita est natio, quæ Vrbem Romam, quæ vetustissimã Columnensium Procerum gentem non plane nouerit? Mihi quidem ex ea viros belli, pacisque artibus præstantissimos, Duces, Antistites, Cardinales, summos Pontifices,

feminas optimas, fortiſsimaſque editas recenſere non eſt conſilium. Dies enim me in eam orationem ingreſſum deficeret, & minore negotio ſtellarum numerum aſſequerer. Illud non diſsimulabo, Orinthiam, ex hac gente ortam, ab adoleſcentia operam nauaſſe, vt maiorum ſplendori reſponderet, & in tanta luce ipſa eſſet Illuſtris. Siquidem maxima honeſtatis, & gloriæ adipiſcendæ neceſsitas ijs im poſita eſt, quorum maiores honeſti, clarique extiterunt. Non enim, ſi humilium, abiectarumque perſonarum filijs per inertiam, & ignauiam ætatem degere minus ignominioſum eſt, ampliſsimorum hominum liberos ceſſare, & turpiter latere decet. Tota ſecundum DEVM in hoc erat, huc omnes cogitationes ſuas referebat, vt familiæ dignitatem innocentia, fide, & manſuetudine ornaret ſua. In eam vere dici illud poteſt: Sapiens Mulier ædificauit do mum ſuam, ambulans recto itinere, & timens Dominum. Nam prima fere pubertate in matrimonium cum Pompeio Columna ſingularis virtutis viro collocata, ita ſemper ſe geſsit, vt nihil abſolutius, perfectiuſque fieri poſſe videretur. Nam coniugem, quocum per multos annos coniunctiſsime vixit, præſentem, abſentem, vnice dilexit. Prudentia, probitate, iuſtitia, religione ſupra quam dici poteſt, enituit. Filios ſumma caritate complexa diligentiſſime educauit: familiares liberaliter, ſubditos clementer tractauit. In omnes æquabilis fuit. Non potentia inſolentem, non opulentia ſuperbam fecerat. Quin ea erat facilitate, vt ne intempeſtiue quidem adeuntibus, aut impudenter rogantibus vel leuiter ſuccenſeret: ac, ſi quando ſeueritas adhibenda eſſet, id ſine iracundia, & contumelia præſtabat. Opes neque per luxum vmquam prodegit, neque per auaritiam congeſſit. Calamitoſos ſibi ſuſtentandos, captiuos redimendos, inlocabiles per inopiam Puellas dotandas putabat: quæ omnia egregie ſemper impleuit. Tenuiores locupletauit: optimo cuique vt ad altiorem gradum aſcenderet adiumento fuit: ſacras ædes, ſacella in-

ſtaura-

ſtaurauit, ornauit, donis auxit, ſacerdotes aluit. Non nullos eſſe ſuſpicor, qui multa extollendæ rei gratia confingi a me exiſtiment. Quid, ſi hæc ipſa, quamquam magna ſunt, & admirabilia, præſtantiorũ tamen virtutum lumine obſcuriora reddi cognouerint? Nihil fuit Orinthiæ DEI metu, & religione antiquius. Venerabiles & maxime religioſos viros obſeruabat, in eorum ſermonibus acquieſcebat. Erat in Latio e Cappucinorum collegio vir ſanctitate morum, & vitæ auſteritate inſignis Benedictus Cremonẽſis: ei ſe totam erudiendam, & inſtituendam Orinthia tradidit. Is prouinciam nactus qualem numquam ſperaſſet, optauerat quidem certe, ornandam ſibi quam maxime putauit. Itaque breui effecit, vt IESV CHRISTI amore illo ſingulari penitus exæſtuaret, eius imperata intrepide faceret, abiecta in domo DEI ſui eſſe, quam toti terrarum orbi imperare mallet, ſenſus omnes ſuos abnegaret, ſe ipſam denique deuoueret. Nihil tam arduum, & difficile fuit, quod non aggrederetur, nihil tam humile, & ſordidum, ad quod ſe DEI cauſa non demitteret. Coniugi è vita excedenti neque pias lacrimas, neque ſuffragia quæcumque excogitari poſſunt, negauit. Eius memoriam pie, & caſte, quamdiu vixit, perpetua viduitate coluit. Fucati medicamenta candoris, & ruboris omnia lacrimis diluit, ornatum omnem abiecit ad illa B. Hieronymi verba: Tanto fœdior, quanto pulchrior. quid faciat in facie Chriſtiana purpuriſſus, & ceruſſa? alterum ruborem genarum, labiorumque mentitur, alterum candorem oris, & colli, ignis iuuenum, fomenta libidinum, impudicæ mentis indicia. Ornatus iſte non Domini eſt: velamen iſtud Antichriſti eſt. Qua fiducia erigit ad cælum vultus, quos Conditor non agnoſcit? Fruſtra oſtenditur adoleſcentia, & ætas puellaris atteritur. Vidua, quæ marito placere, deſijt, &, iuxta Apoſtolum, vere vidua eſt, nihil habet neceſſarium, niſi perſeuerare. Interitum viri, mors Camilli filij, iuuenis ingenij, doctrinæ, & pietatis gloria florentiſſimi, ſecuta eſt. Hoc nullum matri vulnus infligi grauius

uius potuit, quod tamen tanta animi firmitudine tulit, vt neq. luctui, neque dolori se dederit. Sed in Religiosissimum Turris Speculi monasteriũ ingressa duriorẽ vitam instituit, quo maturius expeditiusq. in Cælum ad coniugem, & filiũ euolaret. Non enim in terris honores & gloriam quærendam esse iudicabat, vnde serius citius abeundum est omnibus, vbi quamdiu sumus corporis doloribus, animi ægritudinibus acerbissime afficimur, morbis, senectute, rebus aduersis sic affligimur, vt nulla hic propria, & diuturna cuiquam voluptas esse videatur. Hoc dum propositum maxime vrgeret, dum constantissime sanctimonialium disciplinam retineret, proculque a sæculi curis abesset, ac diuino tantum cultui vacaret, inualetudine correpta est eius generis, quæ neque obitum propinquum, quo nihil illi optabilius accidere potuisset, portenderet, neque curationem prope admitteret. Cumque maximis laboraret doloribus, nihil tamen grauius ferebat, quam ademptam pæne sibi monastici muneris obeundi facultatem. Quare medici admodum ægram, inuitam, & diu reluctantem, ex tecto, & vmbra in apertum, & solem sua sententia retraxerunt. quo factum est, vt non multo post melius ei fuerit, quod illa interpretabatur alio curas euocari suas, precibus scilicet, & contemplationi actionem adiungendam esse, non vni sibi viuendum, sed omnibus, qui aut re, aut consilio egerent suo. Itaque in oppidis suis per quam familiariter Christianæ doctrinæ elementa mulierculis tradebat, Passionis Domini meditandæ puncta proponebat. Easdem ad Pænitentiæ atque Eucharistiæ Sacramenta quam sæpissime iteranda, hortatu, & exemplo compellebat. Opem implorantibus non deerat, laborantibus vltro subueniebat, scrutabatur, & quærebat, numquis rei familiaris angustia premeretur, vt eius inopiam copia leuaret sua. Frumentum colonis, & oppidanis suis ad sementem faciendam, familiamque alendam dabat ea lege, vt post trituram, quanti minimi esset, deductis præterea de summa duobus in singulas

gulas

gulas menſuras aureis pretium perſoluerent, ſi eſſet commodum, & ſi abundarent: nihil vmquam a quoquam acerbe exegit; debita pleriſque dimiſit. Illud ſilentio inuoluendum non eſt, quod omnium ætatum homines, opinor, ſuſpicient. Annum ſterilitate, rerum omnium penuria, optimi ac prouidentiſſimi Principis Sixti Quinti morte inſignem meminiſtis, ad eius vos mentionem exhorruiſſe video. neque iniuria. Non enim annonæ tantum caritas in Vrbe, atque adeo in vniuerſa Italia, quantam numquam meminimus, fuit, ſed fames, qua nihil miſerius, immaniter graſſata eſt. Quidquid tritici farris, hordei, ac leguminis haberet, beſſe minoris, quam quanti eſſet, oppidorum, & vicorum ſuorum hominibus eorum fidem ſecuta diuiſit. Quatuor præterea aureorum millia ijſdem ſine vlla mercede mutuo dedit, quibus in tanta miſeria vterētur. O benignitatem admirandam, o fenus diuino oraculo commendatum. Et ſunt, pro dolor, qui non ſolum reddi ſibi creditum, cum quanti plurimi eſt, poſtulant, ac ſuos quæſtui habent, ſed etiam plebem Dei quantum in ſe eſt ſuppreſſo aut exportato frumento fame enectam, & ſuffocatam velint. In Vrbe vero famoſas ad caſtimoniam pudicitiamque reuocabat, pænitentes recipiendas curabat, ſedulo confirmabat, denique efficiebat, vt aut in Monaſterium confugerent, aut quam caſtiſſime nuberent. Ad Domum Piam frequenter accedens, quæ ibi aſſeruarentur, leniſſimis verbis conſolabatur, pleraſque monebat, ne Deum læderent, ne ſibi ipſis durius conſulerent, ne ve moroſæ, difficiles, & contumaces eſſent, multas ibi feminas inopes alebat. multis item virginibus in S. Catherinæ Monaſterio, cui Funarij cognomen eſt, ſumptus vltro ſumminiſtrabat. Ad S. Iacobi Incurabilium, & S. Spiritus Xenodochia, frequenter ſe conferens, mulierculis ægrotantibus ipſamet miniſtrabat, quæ opus eſſent, luculenter præbebat. Non loci facies, non decumbentium fetor, non contagionis metus matronam ſummo genere natam, opibus copijſque affluentem,

vmquam summouit. Vlcera, sanies, pus, & fedissima morborum genera, quæ ceteris nauseam facerent, hanc pelliciebant, quæ se Christo operam dare non ignoraret, cum tale quid obiret. O nos delicatos qui mendicos, situ, squalore, ac pædore obsitos stipem rogitantes, auersamur. Aeris alieni nomine quicumque in carcere haberentur, quod soluendo non essent, sua pecunia liberandos curabat. In vinculis, & custodia criminibus detentos; studio, gratia, facultatibus adiuuabat. Nullum erat pietatis, & misericordiæ genus, quod alacri animo non complecteretur. Neminem esse puto, qui Sodalitatis nostræ instituta ignoret. Duodecim e nostris spectatæ fidei, & probitatis viri, Apostolorum nominibus cooptatis, ad Vrbis regiones circumeundas, & perlustrandas deliguntur. Iis duo Sanctorum Pauli, & Barnabæ nomen sortiti aucto regionum numero adiunguntur. Quæ cui sorte regio obtigit, pie & caste aditur. Quidquid in ea est calamitatis, diligenter exploratur. Egentibus, quorum numerus fere supra fidem, menstruæ pensiones in capita tribuuntur. Nobilibus familijs, quæ temporum iniuria ad inopiam sunt delapsæ, quæque pudore deterrentur, quominus benigne sibi fieri rogent, clam suggeritur, vnde viuant. Aegrotantibus extra ordinem suppetiæ summittuntur. Omnibus præcipue animarum salus commendatur, peciturque summopere, vt primo quoque tempore peccatorum per confessionem abolitio fiat. Quinque aureorum millia, & eo amplius quotannis hunc in vsum à nostris erogantur. Quæ pecuniæ summa à Pontificis Maximi, Cardinalium, & piorum hominum benignitate proficiscitur. Hoc cum Orinthia in primis factum probaret, & Marci Antonij Columnæ sui, Cardinalis sapientissimi, auctoritate moueretur, qui medicinarum officinam multis ab hinc annis ad ædes suas aperuit, quæ ijs tantum, quibus Sodalitas nostra iussisset, idest vniuersæ paupertati, pateret, Matronas rogare aliquandiu non destitit, vt & ipsæ ad opus eiusmodi accingerentur.

 Opes

Opes suas, operam, diligentiam, fidem, asiduitatem, pollicebatur. Sed, quando minus ex sententia, quod cupiebat, euenire animaduertit, consiliū abiecit in vita, nouemque aureorum millia nostræ Sodalitati nomine, re ipsa publicæ mendicitati legauit. Tantæ illi curæ pauperes ex Domini præcepto fuerunt. Domum refugij, quo perfugium esset feminis ad meliorem frugem redeuntibus, & Virginibus, quæ ne ad impudicitiam prolaberentur, periculum esset, quæq. parentum, & cognatorum præsidio destituerentur, constitutam quam primum cupiebat. Ad eam rem septingentos aureos annuos dabat. Legerat enim apud Sāctum Hieronymum; Redime virgines, quas in Saluatoris cubiculum inducas, suscipe Viduas quas inter Virginum lilia, & martyrum rosas, quasi quasdam violas misceas: pro corona spinea in qua Christus mundi delicta portauit, talia serta compone. Eodem studio tenebatur aliquot Matronæ nobiles, quę, IESV bone, quam inter se vnanimiter ardenterque conspirauerant. Clementis Octaui Pontificis Maximi, & Parentis optimi liberalitas accedebat, qui Acciaioli ædes in Quirinali sua pecunia emendas curauerat. quid in mora fuerit, quid rem tantam distinuerit, nescio. Orinthia in febrem subito incidit, testamentum condidit, Sodalitati nostræ, (vt dixi) item familiaribus suis, & piis aliquot locis, in primisque maritandis tenuioribus puellis, quod haberet in nominibus, legauit. Opulentam fuisse Orinthiam constat, nihil tamen, nisi perpusillum, ex amplissimis vectigalibus in victum, & cultum suum insumebat, reliqua omnia pie, & præclare collocabat. Zagaroli monasterium Clericorum Sancti Pauli Decollati Ecclesiasticæ disciplinæ obseruantissimorum hominum maximo sumptu ædificauit, rebus omnibus instruxit, redditibus auxit. In Templo Sanctæ Mariæ Maioris sacellum dotauit, patri, & patruo clarissimis viris sepulchrum, quo & ipsa inlata est, construxit, maiores suos imitata, qui eius templi canonicorum Collegio prædia, & redditus ingentes sunt largiti. Sacrarijs instaurandis, in-

 strumen-

ſtrumento & ſacris veſtibus comparandís numquam deſuit. Vniones pretioſiſsimos, a doleſcentiæ delicias, ſacratiſſimo Crucis ligno apud templum I E S V dono dedit, eo conſilio, vt, quibus Dominum læſiſſet ornamentis, ijſdem & placaret. Reliquas margaritas, colli, capitiſq. ornamenta, vendidit, pecuniamq. inde redactam ſupra duo aureorum millia pauperibus diſtribuit, vt vnam lõge pretioſiorem in cælo redimeret margaritam. Omnẽ monilium, atque gemmarum, ſericarumq. veſtium ornatum ad indigentium ſubſidia tranſtulit. Argentum e menſa penitus ſummotum in eoſdem vſus vertit. Fictilia tantum & vitrea vaſa, & vilem ſupellectilem ſemper adhibuit, Lazari mendici beatitudinem, & diuitis illius ſplendide epulantis æternum ſupplicium meditans. Apud menſarios nihil vmquam pecuniæ eſſe voluit, præter eam, quam multis ante annis ex vectigalibus in opus piũ collectã noſtræ Sodalitati legauit, in pauperum ventre melius quam in arca pecuniam ſeruari dictitans. Vtebatur quidem vehiculo, ſed ex Medicorum præſcripto propter virium imbecillitatem, quo tamen nihil illi moleſtius fuit. Nam pauperibus impertiendum eſſe cenſebat, quod alendis equis impenderetur. Corporis nutritione, nõ gulæ indulgebat, inedia, & fame cibum condiens. Sic enim per hebdomadam refectionẽ inſtituerat. Dominica, & quinta feria ſemel tantum die carnibus veſcebatur. Duos dies ieiunio, reliquos tres abſtinentiæ deſtinauerat. Cilicio hirto, & aſpero veſtis genere vtebatur. Humili lectulo decumbebat. Ancillas in ſororum loco ſemper dilexit, earum partes plerumq. domi ſubibat. Vaſa præcipue humilitatis cauſa, vel cum ijs vna tergebat. In omnes, quorum quarumq. opera domeſtice vteretur, fratres, ſororeſq. appellãs, iuſte, clementer, & munifice ſemper ſe geſſit. Quam nos in hoc hominum genus, & re, & verbis iniurij, & contumelioſi ſumus. Mancipiorum loco habentur, ſerui vocantur, qui liberi ſunt, qui ciues, & fratres in Chriſto ſunt. Vtinam, vt quiſ-

que meritus esset, seruitij præmium ferret, neque deteriore condicione liberi homines essent, quam mancipia vmquam fuerint. Si quis honoris gratia, vt oportuit, Illustrissimam salutasset, sibi Orinthiæ nomen esse, illico respondebat. Proinde inanibus appellationibus,& titulis abstinendum, monebat. Contemni,ac despici ab omnibus cupiebat. In Ecclesia dedita opera ad aquæ lustralis labrum aduoluta orabat, vt à prætereuntibus impelli, collidi, & conculcari vulgo posset, iniuriamque libenti animo acciperet, tantum aberat, vt multitudinem summotam vmquam voluerit. Nos vero ne molli quidem brachio tangi æquo animo ferre possumus. Totos dies cum per occupationes liceret, Deo supplicabat,numquam tribus horis minus orauit. Noctu passionem Domini recolens, se quam grauissime cedebat. Quotidie fere sacrosanctum Christi corpus sumebat,illudq. assidue iterabat: *In manus tuas Domine commendo spiritum meũ.* Ac siue in tẽplo,siue domi oraret,tanta lacrimarum vis ex oculis effluebat,vt caput ei valde infestaretur. Nam flere se dicebat ingratitudinem suam, sic enim appellabat, cum se erga Deum ingratam accusaret,quod non solum nullam reddi a se gratiam,sed nec haberi Diuinæ Maiestati tot tãtisq. beneficiis acceptis, satis dignam videret. Cumq. alicuius parum secunda pudicitiæ fama ad aures eius delata esset, Deo se acceptum referre profitebatur, quod ne leuem quidem libidinis tentationem vmquam experta esset. Eoque nomine plurimum se Christo debere, ingratam esse tamen quæ nihil vicissim præstaret. Desidiam, socordiamq. suam multis lacrimis detestabatur. Tanti vero fuit pudoris, vt ne cum castissimis quidẽ sacerdotibus vmquam cænauerit, quod de sancta Paula S. Hieronymus scriptum reliquit. Venerabili & Sãctæ conuersationis Patri Cosmo Ticinensi, quem a cõfessionibus elegerat,dicta,facta, cogitata, visa quæcũq. deferebat. Quod ille faciendũ curauerat, ne quid diabolicæ fraudis simplici mulieri imponeretur. Is Orinthiã dicto sem

per audientem fuisse, nihilq. vmquā detrectasse prædicat, sua potius factū culpa, quod minus ipse præcepisset, si quid illa fortasse omiserit, quid pie facere posset. Cū de animæ suæ salute sollicita quæreret, quonā post obitum eundū sibi esset, sperare se dicebat in infernum non descensuram, quod ibi Dei perduelles, & hostes sint, sibi autem cum Dei hostibus nihil esse contendebat. Hoc anno in Templo Sanctæ Mariæ super Mineruā a Synaxi & sacratissimo Altaris conuiuio in præcordijs citari se quam lenissime sensit, statimque sensibus linqui, & collabi sibi visa est, quod appetentis, & imminentis excessus prædictio fuit. Illud quoque ad dormitionis eius præsagium pertinet. Marcio filio Zagaroli Duce in Hispaniam profecto ad Ducis Sinuessæ vxorem conuersa, quæ Marcij vxorem de viri discessu mæstam consolaretur, In matrem, inquit, hoc officij genere vtendum potius. Nam Nurus mea, quæ iunior sit, coniugem suum plane videbit. Ego filium fortasse non item, quæ per ætatem diu viuere non possum. Proximo igitur superiore Mense grauissimo oppressa morbo, tanta patientia cruciatus acerbissimos tulit, vt medicos rogaret, ne ea remedia, quæ maximum facerent dolorem, non adhiberent. Candenti ferro occipitium fodiendum imperterrita supposuit. Suras, quo morbi vis in capite grassantis reuelleretur admotis cantharidum venenis exulcerandas dedit. Ardentibus quibusdam in ore vitijs sulphuris oleum ipso prope igne ardentius adhibitum crebrius indi volebat. Summa enim se animi uoluptate perfundi per summos corporis cruciatus sentiebat. Montis fortini, & Oleuani vtriusque sexus homines ad Orinthiæ ægrotantis nuntium consternati vicatim in Vrbem confluxerunt, ad templa, & Sanctorum reliquias aduoluti pro Dominæ, & Parentis incomparabilis salute vota susceperunt. Monachi, Sacerdotes, Moniales, Virgines, Viduæ, Orphani, Pauperes Romæ solliciti, ac flentes in Orinthiæ valetudine, Deo se ipsos commendabant. Sed nec ipsa in ipso sæuientium febrium ar-

dore

dore caritatis opera intermisit. Compluribus, vt consueuerat, locis, eleemosynas transmisit, presertimque incurabilibus suis, quibus per infirmitatem adesse non posset. Famulas ægrotanti sibi assidue inseruientes quam mitissime allocuta esse dicitur. Vestra, inquit, causa sorores doleo, diu grauissimo me morbo vexari. Video labores, & vigilias pro me vestras. Vos oro, vt, quod superest tędij, perferatis: iam non ero cuiquam grauis: simulque horam mortis prędixit. Multum de vita æterna, deque Beatorum gloria disserens extremam vnctionem flagitauit. Sacerdotes, qui decedentem precibus prosequebantur, rogabat vt ad lectulum propius accederent, quo facilius precantes exaudire, & vicissim respondere posset. Caligantibus iam oculis Christum Cruci suffixum quo iam minus perspiceret, eo acrius cogitatione, intuebatur, crebrius exosculabatur, vehementius inuocabat. Itaque semper Deum laudans, Deo suppliciter se commendans, placidissime expirauit. O te felicem, o te beatam Orinthia, quæ tot, tantisq. virtutibus ornata in æterna tabernacula conscendisti. Tu nunc operum, & laborum tuorum fructus fers vberrimos. Tu thesauros longe pretiosissimos in Cælo reperisti. Tu tibi pietate & temperantia viam ad vitam æternam patefecisti. Nos vtinam tui similes simus. Vtinam in nos aliquando, æque ac de te vere nunc dicitur, occinatur, Beati mortui qui in Domino moriuntur. Gratulor vobis, castissimę, ac pientissimę Matronę, quas esse complures intelligo ijsdem virtutibus prędìtas. Gratulor sęculo nostro, cui Deus in sexu fragili tantum verę virtutis indulsit, vt non valde Marcellam, Paulam, Eustochium, Paulinam, Blæsillam, & Fabiolam desideremus. Vos oro atque obsecro, Sodales, vt feruentius in dies in hæc ipsa pietatis opera incumbatis, per virtutes homine Christiano dignas ad veram gloriam aspiretis, ne infirmioribus vasis cessisse vnquam videamini. Veniat in mentem ardor Orinthię in Christum, pallor ex ieiunijs, assiduitas in orando,

eleemo-

eleemoſynæ in pauperes, obſequium in ſeruos Dei, humilitas veſtium, & cordis, contemptus ſui, atque in omnibus ſermo modeſtus, & patientia. Eius memoriam, Columnenſiumque gentem, Sodalitatis noſtræ columen, omni officio, & pietate proſequamini.

FINIS.

EGo Lælius Peregrinus ſacræ Theologiæ Doctor, cenſeo hac funebri Diſertiſsimi viri Ioſephi Caſtalionis oratione nihil contineri, quod eius impreſsionem editionemq. retardare poſſit. Dat. Romæ, Sept. Id. Nouembris. 1594.

Lælius Peregrinus manu propria.